

Od „Jugovih” prvih trofeja do bazena u Gružu

Rastko Barbić

Ljeto u Dubrovniku! Prilična je žega. Bliži se jedanaesta ura. Vi ste turisti i čitavo jutro lutali ste, razgledajući grad. Sada već umorni, zaželjeli ste zaklon u »debeloj hladovini«. Netko od prolaznika preporučio Vam je, da se sklonite pod sjenu zelenih borova i mirisavih omorika na Gracu.

Stigli ste! Tu je klupa, i vi se umorno spuštate na nju s uzdahom olakšanja. Dok tako mirno sjedite i udišete zrak, pun opijajućih mirisa, možda biste uskoro i zaspali, da tamo dolje pod vama, u bistrom moru male uvale Danče, ne buja jedan poseban život.

Tu se okupila vesela i živa dubrovačka mladost, koja se sprema da nastavi još jednu od tradicija, kojima inače vrvi ovaj stari grad.

U jednom dijelu uvale lopta je skakutala s ruke na ruku, dok se ne bi zakoprčala u mreži plutajućeg gola. Malo dalje, između dvije stijene, ritmički su se izmjenjivali pokreti plivača. Iza njih

Nekoliko Jugovih trofeja

ostajale su bijele pjenušave brazde, kao kontrast prekrasnom plavetnilu mora. Tamo opet na »žalima« odzvanjali su zvuci veselih, živih i borbenih pjesama.

Hajde, pomislili ste, da siđemo dolje, okupat ćemo se malo i vidjeti, kako teče život ovog sportskog kluba, koji radi u tako primitivnim uslovima.

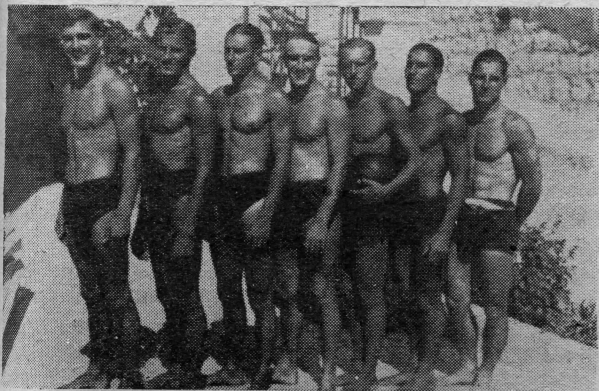
Na Dančama dočekalo vas je nekoliko ljudi srednjih godina i na vaše traženje počelo ponosno i s mnogo ljubavi da priča historiju kluba, koji je u njegove živote usadio najljepše uspomene. Uz njega su oni, i kada su već prestali da osvajaju trofeje, ostali vezani i nerazdvojeni.

Evo što su vam oni ispričali.

— »Počelo je to pred više od trideset godina. Mladi Dubrovčani voljeli su da svoju okretnost, borbenost i snagu ogledaju u raznim igrama vezanim uz more. Svaka uvala imala je svoj krug, i mi bismo se često sastajali i natjecali onako spontano — »na divlje« — tko će prije od jedne do druge »ponte«, tko će dulje roniti, bolje veslati i t. d. Bilo je tu i onih uobičajenih dječjih »ratova«, jedne uvale protiv druge, »fundavanja«, a najveći je trofej bio zapljena »neprijateljske« zastave.

To je teklo tako neorganizirano, sve dok jednog dana nije došao na »teritorij republike Danče« današnji veteran plivačkog sporta — Rudi Reš. Jedan od najzaslužnijih plivačkih radnika, koji je osnovao tri kluba (»Viktoriju«, »Jug« i novosadski »Galeb«), svakako se najviše ponosi, što je osnovao kasnije šesnaestostrukog prvaka u vaterpolu — dubrovački »Jug«.

Tako je počeo više manje organizirani i sistematski sportski rad, »Dančari« su se oduševili za ovaj sport, i uspjeh je slijedio vrlo brzo. Već 1925. godine »Jug« osvaja državno prvenstvo u

Prvi predstavnici dugogodišnjeg prvaka

vaterpolu, pobjedivši u odlučnoj utakmici, svog od tada vječnog rivala, splitski »Jadran« na njegovu plivalištu. Godine prolaze, a u listi osvojenih prvenstava u vaterpolu niže se samo jedno ime — »Jug« — i to uzastopno trinaest puta! Podvig, koji vjerojatno nema premca u sportu uopće.

Kroz to vrijeme »Jug« se može pohvaliti još značajnijim podvizima, i to u internacionalnim susretima. Svakako su najvrijedniji uspjesi s mađžarskim ekipama, jer je tada (1930 do 1940) Mađžarska bila daleko ispred svih zemalja u vaterpolu. Tako je mađžarski prvak »UTE« i pored nekoliko reprezentativaca u svom sastavu, te zvučne titule prvaka svoje zemlje, doživio u dva navrata neugodne poraze (1933 g. — 6:0) a 1939 g. 3:2 za »Jug«). Nijesu se bolje provele ni ostale mađžarske ekipe, »MTK« i »MAC«, pa ni »B« reprezentacija Mađžarske, koja je 1931. g. dva puta pobjeđena (2:1 i 5:1). »Jug« je do sada triumfirao i nad prvacima Francuske (»Turkoan«, 1935 i 1954 g.), Engleske (»Plejstou« 1954) i Austrije (»EWASC« 1931 g.) i pobijedio na dva internacionalna turnira, u Holandiji 1950. i u Francuskoj 1954.

U vrijeme, kada je za klasu bio bolji od ostalih naših ekipa, »Jug« je kompletan predstavljao našu državnu reprezentaciju. Tako se može pohvaliti, da je bio bolji od reprezentacija Francuske (3:2 u Parizu 1935), Čehoslovačke (4:3 u Dubrovniku 1937) i Austrije (6:1 u Dubrovniku 1934). Prošle godine u Belgiji igrao je nerješeno sa državnom reprezentacijom te zemlje (5:5), iako je zaslužio sigurnu pobjedu.

Iz naše sredine izišlo je niz pojedinaca, koji su, svaki u svoje vrijeme, predstavljali vrhunac jugoslavenskih dostignuća u ovom sportu. Bez Luke Ciganovića, Dinka Fabrisa, Eše Ligorio, Blaža Barbieria, braće Dabrovića i Štakula, Zdravka Samardžića, pok. Stane Katavić, Sokolice Bartulović, Vlada Ivkovića i mnogih drugih, teško bi se mogla sastavljati naša reprezentacija.

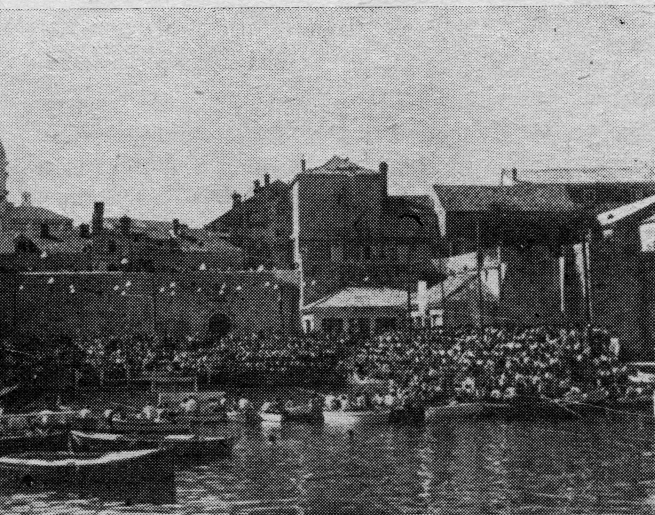
Eto, to je uglavnom najvažnije, najsvjetlije i najuspješnije kroz trideset godina »Jugove« historije.

Pažljivo ste saslušali ovu priču, ali ona za vas nije bila dovoljna. Interesirala vas je pozadina ovih uspjeha. Odgovor na to mogli ste dobiti, ako ste par dana išli na Danče i srodili se s tom sredinom. Na mnogim unutrašnjim karakteristikama leži vanjski rezultat — uspjeh ovoga kluba. Dakle, što je to, što ste s vremenom shvatili i osjetili, a što u stvari predstavlja duh »Juga«? Prije svega morali ste primjetiti, da su među njima svi odrasli i odgajali se od najranije mladosti u istoj sredini. Tu nikoga nema »sa strane«, nitko tu nije prešao iz drugog kluba, jednom riječju: nema »verbovanih«. Što to znači? To znači, da su tu zbilja svi pravi »dobrovoljci«, koji već godinama zalaze na Danče. Tu su mnogo toga zavoljeli. Ljubav prema sportu vezala ih je jednog uz drugog, i stvorilo se među njima silno drugarstvo. Kroz natjecanja razvijao se viteški duh i borbenost. Oni su se zajednički veselili pobjedama, razdražano pjevajući »jugške« pjesme, i tužovali nakon poraza, spuštajući zastavu na »Stradunu« na pola koplja. Na natjecanjima izgarali su od silnog požrtvovanja. Ova osobina, koju mnogi nazivaju »jugško srce«, bila je često tvorac mnogih velikih pobjeda, koje nitko nije očekivao. Porazi su se pretvarali u pobjede, Kada god nastupaju, uvijek imaju veliku moralnu podršku čitavog Dubrovnika. Možda je to i glavni razlog, što su šestnaesterostruki prvaci prviput osjetili gorčinu poraza, s jednom domaćom ekipom, tek 1939. dok na svom plivalištu niti jednoj jugoslavenskoj ekipi, sve do danas, nije priuštio slast pobjede. U želji da uvijek opravdaju nade Dubrovčana, dobivaju nadnaravnu snagu, kada igraju u svom »Portu« pred očima vjernih navijača.

Plivači - osnivači našeg »Juga« - na svom prvom plivalištu

*Jedan međunarodni susret
na „Jugovom“ plivalištu u staroj Gradskoj luci*

Ove osobine su razlog, što je »Jug« uvijek bio i ostao tako simpatičan klub. On je jedan od barjaktara amaterizma kod nas, i dokaz, da i danas može biti sportista, bez raznih interesa, koji će moći, ne crveneći se, na Olimpijadama položiti zakletvu amaterizma.

Ali ako biste slučajno došli na Danče kojeg dana kada duva »maestral«, možda biste se zamislili nad daljnjom sudbinom »Juga«. Gledali biste žalosno hrabre plivače, kako pokušavaju trenirati. Uzbukano more poigravalo bi se njima, napijajući ih slanom vodom, dok ih ne bi prisililo da prestanu s treningom. Je li pak došla jesen, plivača nestane. Danče opuste, i sve za-

spi zimskim snom. Na ljeto se opet počinje iznova, kao da se nikada dotada nije plivalo niti vježbalo. Dok su drugi imali slično teške uslove, nitko nije zbog toga mario. Ali odjednom je počela borba za kvalitet, i u toj borbi rad, i uslovi za to, postali su glavni faktori uspjeha. »Jugovi« konkurenti izvojevali su više-manje te uslove i stigli, a već od nekoliko i prestigli ga. Uzalud je zanos, volja, ljubav, moral; došlo se do toga da »boj ne bude više samo srce u junaka«, a »Jugu« je ostalo samo golo »srce«, koje nema nikakva oslonca ni pomoći. Bazen, bazen — to je »Jugovo« oružje, kojim će »srce u junaka« dovesti do prave realizacije. Ta riječ zuji već odavno u ušima svih Dubrovčana, ali pred očima, ona im je za sada samo »fatamorgana«.

Nije bazen tek toliko prohtjev »Jugaša« u želji za uspjesima. To je nasušna potreba svakog većeg turističkog mjesta, a pogotovo Dubrovnika. Danas je sport jedna od glavnih atrakcija u društvu. Sportski turniri i susreti održavaju se u najpoznatijim turističkim centrima, kao što su Monte Carlo, Nizza, San Remo, Viareggio, pa i naši, Opatija, Bled, a Dubrovnik — eto nema za to prilike, jer mu nedostaju objekti.

Dubrovački bazen bi u buduću, preko ojačanog »Juga«, bio stjecište najkvalitetnijih internacionalnih priredbi u plivanju i vaterpolu, dok danas, bez toga, Dubrovnik ne može dobiti čak ni bolja domaća natjecanja. Koliko bi to povećalo interes turista za Dubrovnik, uz današnje »Ljetne igre«, mislim, da nije potrebno naglašavati.

Kada bazen u Gružu bude dovršen, ne ćete više morati da oplakujete sudbinu »Juga«. Ovaj klub imat će tada pred sobom siguran put, a njegove vitrine nastavit će, nakon malog zastoja, da se brže pune trofejima.